

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินวิทยาลัยบัณฑิตศึกษานครินทร์ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๐๕(๖)/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๐ นายนิวัติ แฉ่งสุข ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยใช้ชื่อว่า “วิทยาลัยบัณฑิตศึกษานครินทร์” ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และมีอธิการบดีเป็นผู้แทนนิติบุคคล แต่ต่อมารัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้มีคำสั่งควบคุมวิทยาลัยดังกล่าว พร้อมกับแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมทำหน้าที่แทนสภาวิทยาลัยนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา และสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตศึกษานครินทร์ ตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ และวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๐ ตามลำดับ โดยผลของมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันกำหนดให้คณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตศึกษานครินทร์แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีเพื่อทำหน้าที่ชำระบัญชีของวิทยาลัยบัณฑิตศึกษานครินทร์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยอนุโลม ทบวงมหาวิทยาลัย โดยคณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตศึกษานครินทร์ได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัทจำรัส พับลิค คอนซัลแตนท์ จำกัด โดย นายจำรัส ปิงคลาศัย เป็นผู้ชำระบัญชีของวิทยาลัยครั้งนี้ตามสัญญาจ้างชำระบัญชีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษานครินทร์ (ฉบับที่ ๑) ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๐ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๒ และ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ผู้ชำระบัญชีได้สำรวจทรัพย์สินและหนี้สินของวิทยาลัย ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๐ พบว่า มีมูลค่ารวม ๒๗,๐๕๙,๒๐๗.๕๕ บาท (ยี่สิบเจ็ดล้านห้าหมื่นเก้าพันสองร้อยเจ็ดบาทห้าสิบบาทห้าสตางค์) ดังนี้

๑. ทรัพย์สิน มูลค่า ๔,๑๓๕,๐๙๔.๓๐ บาท (สี่ล้านหนึ่งแสนสามหมื่นห้าพันเก้าสิบบาทสามสตางค์) แบ่งเป็น

(๑.๑) ที่ดินเปล่า จำนวน ๔๐ ไร่ ๑๖ ตารางวา ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครพนม

(๑.๒) อาคารพร้อมที่ดิน จำนวน ๑๖ ไร่ ๒ งาน ๔๘.๔ ตารางวา ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

(๑.๓) อาคารพร้อมที่ดิน จำนวน ๑๑๑ ไร่ ๓ งาน ๑๐.๔ ตารางวา ตั้งอยู่ที่จังหวัดสกลนคร

๒. หนี้สิน จำนวน ๒๒,๙๒๔,๑๑๓.๒๕ บาท (ยี่สิบสองล้านเก้าแสนสองหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยสิบสามบาทยี่สิบบาทห้าสตางค์)

ในการนี้ ผู้ชำระบัญชีได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินของวิทยาลัยตามลำดับ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ขายทอดตลาดทรัพย์สิน รายการที่ ๑.๑ ได้เงินจำนวน ๓๒๕,๐๐๐ บาท (สามแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

๒. เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ ขายทอดตลาดทรัพย์สิน รายการที่ ๑.๒ ได้เงินจำนวน ๔,๖๕๐,๐๐๐ บาท (สี่ล้านหกแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) และได้ประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สิน รายการที่ ๑.๓ โดยมี บริษัท เคดี มั่นนี้ จำกัด เข้าเสนอราคาเพียงรายเดียว ในราคา ๒๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท (ยี่สิบเอ็ดล้านเก้าแสนบาทถ้วน) พร้อมวางหลักประกันสัญญาจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน) โดยตกลงว่าหากไม่เข้าทำสัญญาซื้อขายภายใน ๑๕ วัน จะยินยอมให้รับหลักประกันดังกล่าวทันที ซึ่งข้อเท็จจริงหลังจากครบกำหนดแล้วปรากฏว่าบริษัท เคดี มั่นนี้ จำกัด ไม่เข้าทำสัญญา จึงถูกริบหลักประกัน

แต่อย่างไรก็ตาม หลังจากริบหลักประกันสัญญาของบริษัท เคดี มั่นนี้ จำกัด แล้ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ตรวจพบข้อมูลว่า หนี้สินจำนวน ๑๗,๔๕๙,๑๔๐ บาท (สิบเจ็ดล้านสี่แสนห้าหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน) จากทั้งหมด ๒๒,๙๒๔,๑๑๓.๒๕ บาท (ยี่สิบสองล้านเก้าแสนสองหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยสิบสามบาทยี่สิบห้าสตางค์) เป็นหนี้ส่วนตัวของนายนิวัทธิ์ แฉ่งสุข ที่ถูกศาลอุทธรณ์ภาค ๘ คดีหมายเลขดำที่ ๗๕๔/๒๕๔๒ (คดีหมายเลขแดงที่ ๒๓๖๗/๒๕๔๔) พิพากษาให้คืนเงินค่าลงทะเบียนเรียนและค่าประกันต่างๆ ให้แก่อดีตนักศึกษาของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จำนวน ๔๓๗ คน เป็นเหตุให้ผู้ชำระบัญชีไม่อาจดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาแทน นายนิวัทธิ์ แฉ่งสุข ได้ ดังนั้น จึงเหลือหนี้สินของวิทยาลัยหลังจากหักหนี้ส่วนตัวของนายนิวัทธิ์ แฉ่งสุข ออก เพียง ๕,๔๖๔,๙๗๓.๒๕ บาท (ห้าล้านสี่แสนหกหมื่นสี่พันเก้าร้อยเจ็ดสิบสามบาทยี่สิบห้าสตางค์) ซึ่งเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้หมดโดยไม่จำเป็นต้องขายทอดตลาดทรัพย์สินเพิ่มเติมอีก กรณีผู้ชำระบัญชีจึงดำเนินการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของวิทยาลัยจนหมดสิ้น และรายงานผลการดำเนินการชำระบัญชีต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามสัญญา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงขอหารือดังนี้

๑. เมื่อปรากฏว่าผู้ชำระบัญชีไม่อาจดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ดินตามรายการที่ ๑.๓ ได้ กรณีมีความจำเป็นต้องคืนเงินหลักประกันสัญญาจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน) ให้แก่บริษัท เคดี มั่นนี้ จำกัด หรือไม่

๒. หลังจากชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว ยังมีทรัพย์สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครเป็นที่ดินอีก จำนวน ๑๑๑ ไร่ ๓ งาน ๑๐.๔ ตารางวา ตั้งอยู่ที่จังหวัดสกลนคร ซึ่งตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้คืนแก่ นายนิวัทธิ์ แฉ่งสุข ในฐานะผู้รับใบอนุญาต แต่เนื่องจากขณะนี้สัญญาจ้างชำระบัญชีสิ้นสุดลงแล้ว การจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวเป็นอำนาจของผู้ใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อผู้ชำระบัญชีไม่อาจดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามรายการที่ ๑.๓ (อาคารพร้อมที่ดิน จำนวน ๑๑๑ ไร่ ๓ งาน ๑๐.๔ ตารางวา) ได้ต่อไป จึงจำเป็นต้องคืนเงินหลักประกันสัญญาจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่บริษัท เคดี มั่นนี้ จำกัด หรือไม่ เห็นว่า โดยที่

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๕^๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ มีคำสั่งให้วิทยาลัยบัณฑิตสกลนครอยู่ในความควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัย และแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครทำหน้าที่แทนสภาวิทยาลัยเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ และได้มีการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครตามมาตรา ๘๐^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๐ จึงมีผลทำให้คณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๘๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อทำหน้าที่ชำระบัญชีของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยอนุโลม แต่ต่อมาเนื่องจากพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครขึ้นใหม่โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘๖^๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๒๕^๕ แห่ง

^๑ มาตรา ๗๕ เมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่มีทุนพอจะดำเนินการต่อไป หรือมีหนี้สินเกินทรัพย์สินหรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎทบทวน เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด หรือประกาศที่ออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในเมื่ออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีซึ่งสั่งการตามมาตรา ๘๙ วรรคสอง

(๓) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหยุดสอนเกินสองเดือนติดต่อกัน เว้นแต่เป็นการหยุดสอนตามข้อกำหนด

(๔) สภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน ผู้บริหารสถาบัน คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมของชาติ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันมีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในความควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัย และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินสิบเอ็ดคนทำหน้าที่แทนสภาสถาบัน และให้ประกาศคำสั่งควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีกำหนดเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน

^๒ มาตรา ๘๐ เมื่อคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินการกิจการต่อไปได้ หรือไม่ควรให้ดำเนินการกิจการต่อไป และมีเหตุสมควรเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้รายงานให้รัฐมนตรีทราบ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นได้โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

^๓ มาตรา ๘๒ เมื่อรัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรา ๗๔ (๖) หรือมาตรา ๘๐ ให้คณะกรรมการสถาบันหรือคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแล้วแต่กรณี แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีเพื่อชำระบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่ ให้คืนให้แก่ผู้รับใบอนุญาตเว้นแต่ทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคจากผู้อื่นตามมาตรา ๑๒ ตรี ให้โอนให้แก่องค์การสาธารณกุศลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น ถ้าในข้อกำหนดไม่ได้ระบุ ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของรัฐ

^๔ มาตรา ๘๖ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร ตามมาตรา ๙๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยอนุโลม และโดยที่ มาตรา ๑๒๕๐^๗ และมาตรา ๑๒๕๙^๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดให้ผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ชำระสะสางกิจการงานของบริษัทนั้นให้เสร็จไปกับมีอำนาจจัดการใช้หนี้เงินและแจกจ่ายสินทรัพย์ของบริษัทที่มีการชำระบัญชี นั้น ตลอดจนมีอำนาจดำเนินกิจการของบริษัทตามแต่ความจำเป็นเพื่อชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี การนำบทบัญญัติว่าด้วยการชำระบัญชีของบริษัทมาใช้บังคับต่อการชำระบัญชีของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครโดยอนุโลมดังกล่าว ย่อมหมายถึงว่า ผู้ชำระบัญชีที่คณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครแต่งตั้งขึ้น มีหน้าที่สำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

(๑) ไม่มีทุนพอจะดำเนินการต่อไป หรือมีหนี้สินเกินทรัพย์สิน หรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) ผ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด หรือประกาศที่ออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในเมื่ออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีซึ่งสั่งการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม

(๓) หยุดสอนเกินสองเดือนติดต่อกัน เว้นแต่เป็นการหยุดสอนตามข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๔) สภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน อธิการบดี คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการอันเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัยของประเทศ วัฒนธรรมของชาติ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย กรรมการไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคนทำหน้าที่แทนสภาสถาบัน และให้ประกาศคำสั่งควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีกำหนดเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน

^๕ มาตรา ๑๒๕ ให้คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สภาสถาบัน และคณะกรรมการอื่นซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สภาสถาบัน และคณะกรรมการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

^๖ มาตรา ๙๓ เมื่อรัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ถือว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดังกล่าวหมดสภาพการเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีและให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีบริษัทจำกัดมาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยอนุโลม

เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ให้ผู้ชำระบัญชีคืนแก่ผู้รับใบอนุญาต เว้นแต่ทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคจากผู้อื่นตามมาตรา ๑๗ ให้โอนให้แก่องค์กรสาธารณกุศลที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการศึกษาตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ถ้าไม่ได้รับระบุไว้ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของรัฐ

^๗ มาตรา ๑๒๕๐ หน้าที่ของผู้ชำระบัญชี คือ ชำระสะสางกิจการงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นให้เสร็จไป กับจัดการใช้หนี้เงินและแจกจ่ายสินทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น

^๘ มาตรา ๑๒๕๙ ผู้ชำระบัญชีทั้งหลายย่อมมีอำนาจดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) แก่ต่างว่าต่างในนามของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทในอรรถคดีพิพาทอันเป็นแพ่งหรืออาญาทั้งปวง และทำประโยชน์ประนีประนอมยอมความ

ทรัพย์สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร จัดทำรายงานการชำระบัญชี งบการเงิน ตลอดจนขายทรัพย์สิน และการชำระหนี้สินต่างๆ ของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร หากวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครมีทรัพย์สินที่เป็นเงินสดไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจและหน้าที่นำทรัพย์สินอื่นของวิทยาลัยแห่งนั้นออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินที่ได้มาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ให้เพียงพอ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัยบัณฑิตสกลนครมีทรัพย์สินที่เป็นเงินสดไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ ผู้ชำระบัญชีจึงนำทรัพย์สินของวิทยาลัยดังกล่าวตามรายการที่ ๑.๓ ออกขายทอดตลาด และเมื่อผู้ชำระบัญชีได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการชำระบัญชีครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างชำระบัญชี (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ จนนำไปสู่การขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าว ซึ่งในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งนั้น ผู้ชำระบัญชีได้ออกประกาศขายทอดตลาดที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ โดยในประกาศฯ ได้ระบุเงื่อนไขของการเข้าสู่ราคา^๙ ไว้ว่า ก่อนเข้าสู่ราคา ผู้เข้าสู่ราคาจะต้องวางเงินประกันสัญญาเป็นจำนวนเงินตามที่กำหนด ซึ่งในกรณีของทรัพย์สินรายการที่ ๑.๓ ผู้เข้าสู่ราคาจะต้องวางเงินประกันเป็นจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเงินประกันจำนวนดังกล่าวโดยนัยมาตรา ๓๗๗^{๑๐} แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถือว่า เป็นเงินมัดจำเพื่อเป็นหลักฐานว่า บริษัท เคดี มั่นนี้ จำกัด ได้ทำสัญญาเข้าสู่ราคาในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครรายการที่ ๑.๓ กับผู้ชำระบัญชีตามประกาศของผู้ชำระบัญชีโดยชอบแล้ว อีกทั้งประกาศของผู้ชำระบัญชีดังกล่าวยังได้ระบุเงื่อนไขของสัญญาไว้ด้วยว่า หากผู้ชนะการสู่ราคาไม่เข้าทำสัญญาซื้อขายที่ได้จากการขายทอดตลาดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ชนะการสู่ราคา ผู้ชำระบัญชีมีสิทธิริบเงินประกันสัญญาที่ผู้เข้าสู่ราคาวางไว้จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ได้ทันที เมื่อบริษัท เคดี มั่นนี้ จำกัด ผู้เข้าสู่ราคาทราบเงื่อนไขในประกาศดังกล่าว แต่มิได้โต้แย้งหรือคัดค้านประกาศฉบับนั้นแต่อย่างใด ย่อมเท่ากับว่าบริษัท เคดี มั่นนี้ จำกัด ยินยอมเข้าสู่ราคาในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครรายการที่ ๑.๓ ตามเงื่อนไขที่ผู้ชำระบัญชีประกาศด้วยความสมัครใจ ดังนั้น เมื่อบริษัท เคดี มั่นนี้ จำกัด ไม่เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินรายการที่ ๑.๓ ของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครที่บริษัทฯ เข้าสู่ราคา และเป็นผู้ชนะการสู่ราคาในการขายทอดตลาดตามเงื่อนไขที่ผู้ชำระบัญชีประกาศไว้ในประกาศการขายทอดตลาดของวิทยาลัยแห่งนั้น โดยนัยมาตรา ๓๗๘^{๑๑} (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) ดำเนินกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตามแต่จำเป็น เพื่อการชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี

(๓) ขายทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๔) ทำการอย่างอื่น ๆ ตามแต่จำเป็น เพื่อชำระบัญชีให้เสร็จไปด้วยดี

^๙ เงื่อนไขการเข้าสู่ราคา ก่อนเข้าสู่ราคาต้องวางเงินประกันต่อผู้ชำระบัญชี รายการที่ ๑ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท รายการที่ ๒ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท กรณีในกรุงเทพมหานครเป็นแคชเชียร์เช็ค กรณีในต่างจังหวัดเป็นตราพ.ส่งจ่าย บริษัท จาร์ส พับลิค คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้รับเงิน มิฉะนั้นจะไม่มีสิทธิลงชื่อเข้าสู่ราคา ผู้ที่ซื้อไม่ได้จะได้รับคืนเงินประกันทันทีหลังการขายในวันนั้น

^{๑๐} มาตรา ๓๗๗ เมื่อเข้าทำสัญญา ถ้าได้ให้สิ่งใดไว้เป็นมัดจำ ท่านให้ถือว่า การที่ให้มัดจำนั้น ย่อมเป็นพยานหลักฐานว่าสัญญานั้นได้ทำกันขึ้นแล้ว อนึ่งมัดจำนั้นย่อมเป็นประกันการที่จะปฏิบัติตามสัญญานั้นด้วย

^{๑๑} มาตรา ๓๗๘ มัดจำนั้น ถ้ามิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ท่านให้เป็นไปดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) ให้ส่งคืน หรือจัดเอาเป็นเงินบางส่วนในเมื่อชำระหนี้

(๒) ให้ริบ ถ้าฝ่ายที่วางมัดจำละเลยไม่ชำระหนี้ หรือการชำระหนี้ตกเป็นพ้นวิสัยเพราะพฤติการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งฝ่ายนั้นต้องรับผิดชอบ หรือถ้ามีการเลิกสัญญาเพราะความผิดของฝ่ายนั้น

(๓) ให้ส่งคืน ถ้าฝ่ายที่รับมัดจำละเลยไม่ชำระหนี้ หรือการชำระหนี้ตกเป็นพ้นวิสัยเพราะ

ถือว่า บริษัท เคดี มัณนี จำกัด ละเลยไม่ชำระหนี้แก่ผู้ชำระบัญชีของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครอันเกิดจากความผิดของบริษัทผู้วางเงินมัดจำเองแต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้ชำระบัญชีจึงมีสิทธิรับเงินมัดจำหรือเงินประกันสัญญาการเข้าสู่ราคาในการขายทอดตลาดจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ของบริษัท เคดี มัณนี จำกัด ได้เมื่อต่อมาภายหลังจะปรากฏข้อมูลว่า หนี้สินตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ในคดีหมายเลขดำที่ ๗๕๔/๒๕๔๒ (คดีหมายเลขแดงที่ ๒๓๖๗/๒๕๔๔) เป็นเรื่องหนี้สินส่วนตัวของนายนิวัทธิ์ แจ่มสุข ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาไม่มีอำนาจดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครเพื่อนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดมาชำระคืนแก่นักศึกษาตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๘ และเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของวิทยาลัยแห่งนั้นตามรายการที่ ๑.๑ และรายการที่ ๑.๒ เพียงพอต่อการชำระหนี้ของวิทยาลัยฯ ได้เต็มจำนวนโดยไม่จำเป็นต้องขายทอดตลาดทรัพย์สินของวิทยาลัยฯ รายการที่ ๑.๓ เพิ่มเติมอีกก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากสัญญาเข้าสู่ราคาในการขายทอดตลาดของบริษัท เคดี มัณนี จำกัด เป็นคนละส่วนแยกต่างหากจากการดำเนินการของผู้ชำระบัญชีที่มีต่อการผิดสัญญาของบริษัทผู้วางเงินมัดจำในการประพจน์ผิดสัญญาจนต้องถูกบังคับตามสัญญา ดังนั้น ผู้ชำระบัญชีจึงไม่ต้องคืนเงินมัดจำหรือเงินประกันสัญญาการเข้าสู่ราคาจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่บริษัท เคดี มัณนี จำกัด แต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง เมื่อผู้ชำระบัญชีได้ชำระบัญชีเสร็จแล้ว และสัญญาจ้างชำระบัญชีได้สิ้นสุดลง แต่ปรากฏว่าวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครยังคงมีทรัพย์สินซึ่งเป็นที่ดิน จำนวน ๑๑๑ ไร่ ๓ งาน ๑๐.๔ ตารางวา เหลืออยู่ การจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวคืนให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจะเป็นอำนาจของผู้ใด เห็นว่า มาตรา ๙๓^{๑๒} วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้กรณีที่ได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ ให้ผู้ชำระบัญชีคืนทรัพย์สินเหล่านั้นแก่ผู้รับใบอนุญาตต่อไป จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า สัญญาจ้างชำระบัญชีระหว่างทบวงมหาวิทยาลัย โดยคณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครกับบริษัท จำรัส พับลิก คอนซัลแตนท์ จำกัด โดยนายจำรัส ปิงคลาศัย ได้สิ้นสุดลงแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ แต่วิทยาลัยบัณฑิตสกลนครยังคงมีทรัพย์สินซึ่งเป็นที่ดินจำนวน ๑๑๑ ไร่ ๓ งาน ๑๐.๔ ตารางวา เหลืออยู่ และผู้ชำระบัญชียังไม่ได้จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวคืนให้แก่ผู้รับใบอนุญาต (นายนิวัทธิ์ แจ่มสุข) การที่วิทยาลัยบัณฑิตสกลนครยังคงมีทรัพย์สินตามรายการที่ ๑.๓ เหลืออยู่ และผู้ชำระบัญชียังมิได้จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์คืนให้แก่ผู้รับใบอนุญาต (นายนิวัทธิ์ แจ่มสุข) เช่นนี้ โดยนัยมาตรา ๑๒๕๐^{๑๓} มาตรา ๑๒๕๙^{๑๔} มาตรา ๑๒๖๙^{๑๕} และมาตรา ๑๒๗๐^{๑๖} แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถือว่าการชำระบัญชีของผู้ชำระบัญชียังไม่เสร็จสิ้น คณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครจึงต้อง

พฤติการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งฝ่ายนี้ต้องรับผิดชอบ

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๘, ข้างต้น

^{๑๕} มาตรา ๑๒๖๙ อันทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนหรือของบริษัทนั้น จะแบ่งคืนให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นได้แต่เพียงเท่าที่ไม่ต้องเอาไวใช้ในการชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเท่านั้น

^{๑๖} มาตรา ๑๒๗๐ เมื่อการชำระบัญชีกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทสำเร็จลง ผู้ชำระบัญชีต้องทำรายงานการชำระบัญชีแสดงว่า การชำระบัญชียังได้ดำเนินไปอย่างไร และได้จัดการทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นไปประการใด แล้วให้เรียกประชุมใหญ่เพื่อเสนอรายงานนั้น และชี้แจงกิจการต่อที่ประชุม

เมื่อที่ประชุมใหญ่ได้ให้อนุมัติรายงานนั้นแล้ว ผู้ชำระบัญชีต้องนำข้อความที่ได้ประชุมกันนั้นไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันประชุม เมื่อได้จดทะเบียนแล้วดังนี้ให้ถือว่าเป็นที่สุดแห่งการชำระบัญชี

ดำเนินการให้ผู้ชำระบัญชีทำหน้าที่จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่นายนิวัติ แฉ่ง
สุข ผู้รับใบอนุญาตต่อไป

(ลงชื่อ) อัคร จารุงจินดา
(นายอัคร จารุงจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๕๔